

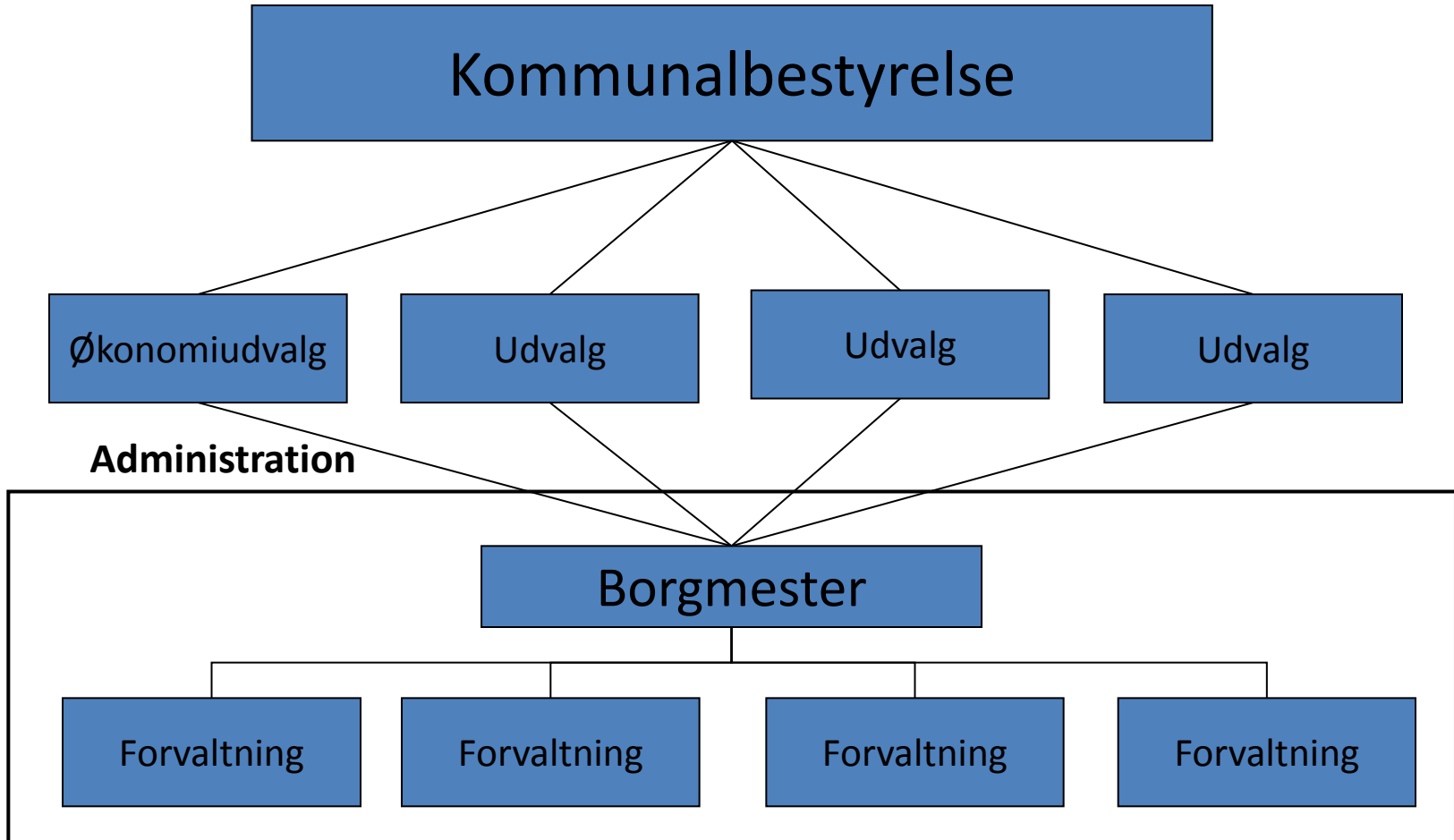
Introduktion til kommunale styreformer, kommunalfuldmagten og kommunaltilsynet

19. august 2015

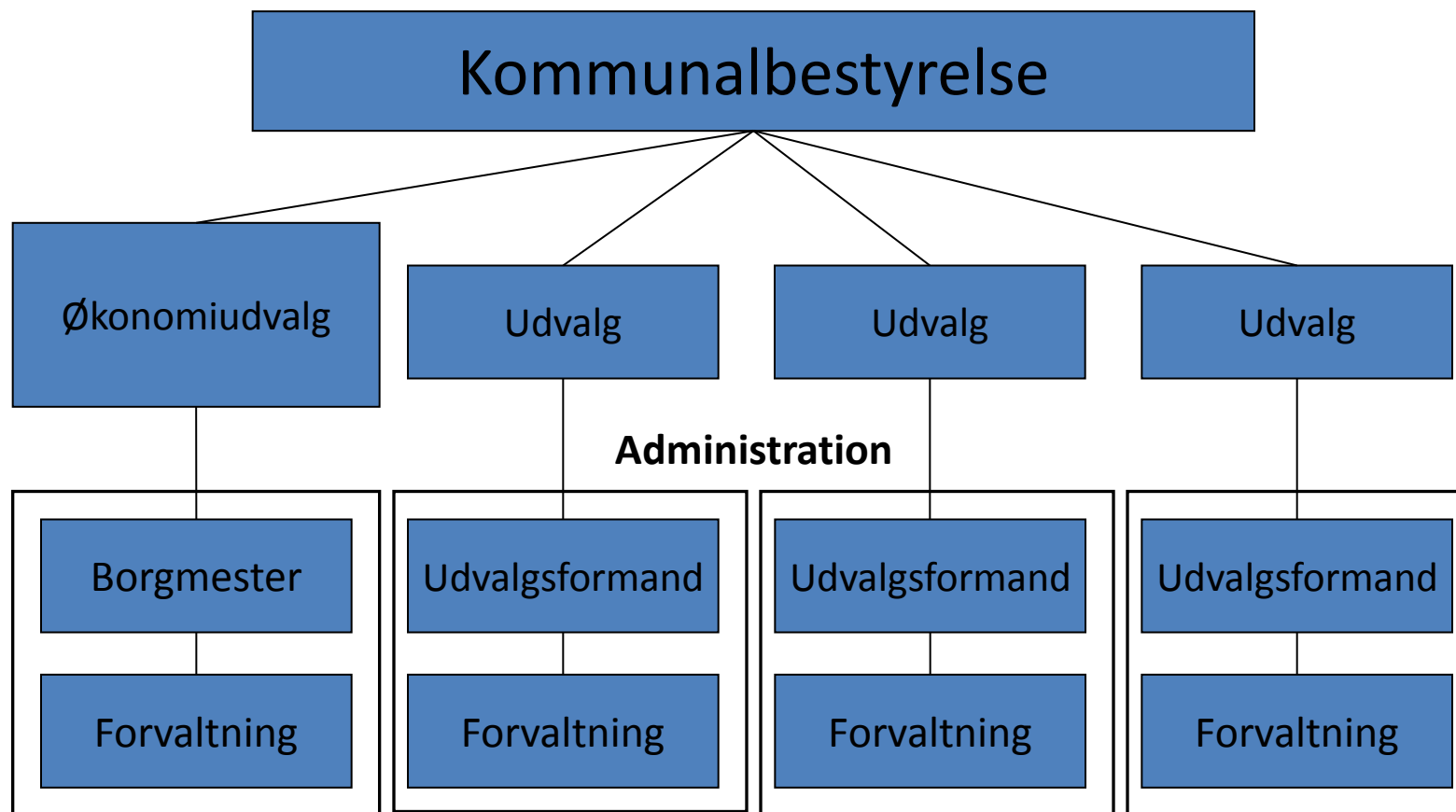
Introduktion

- Kommunale styreformer ved afdelingschef Hans B. Thomsen
- Kommunalfuldmagten ved chefkonsulent Hanna Ege
- Kommunaltilsynet ved kontorchef Christina Ekmann

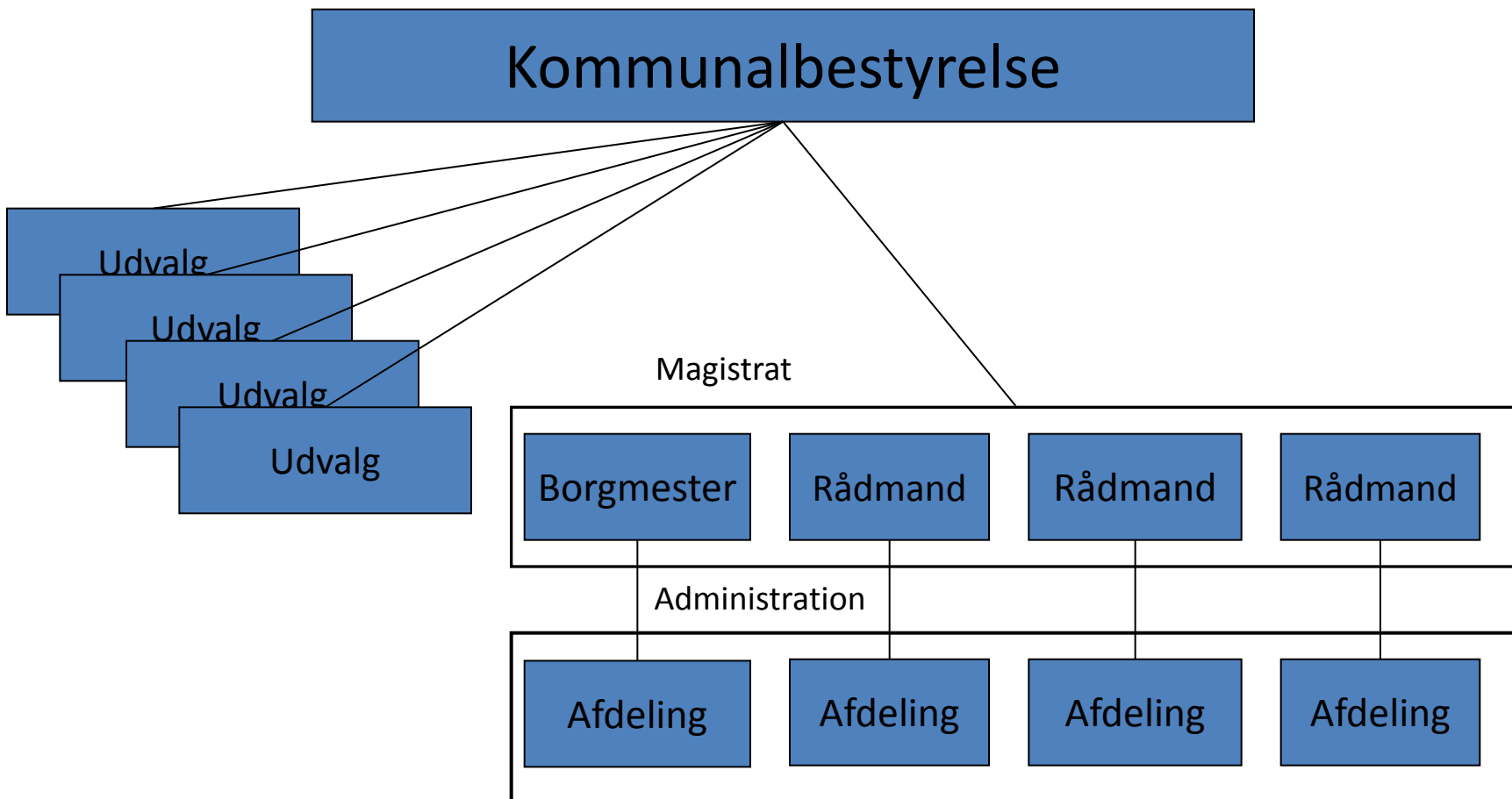
Udvalgsstyre

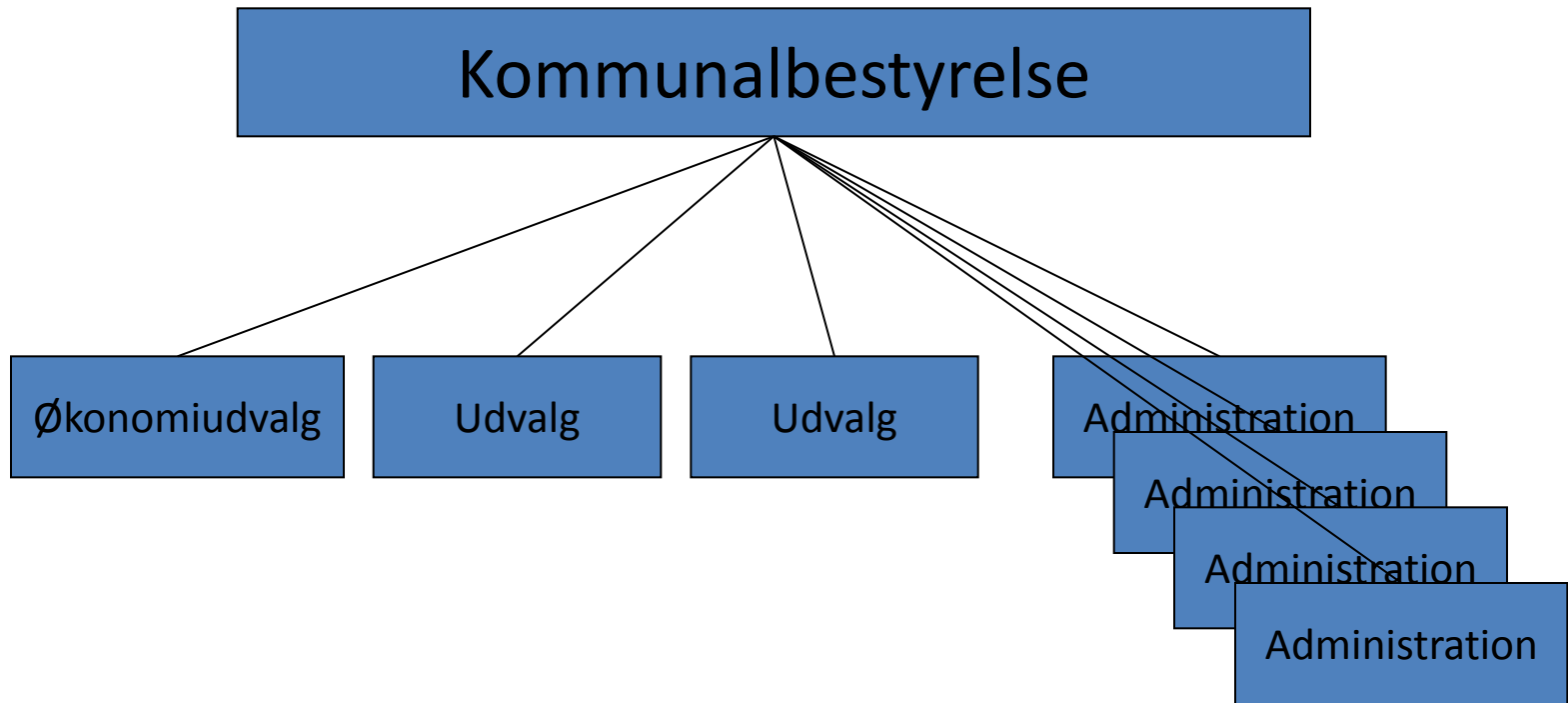
Mellemsformstyre med delt administrativ ledelse

Magistratsstyre

Skanderborgmodel

Kommunalfuldmagten

Legalitetsprincippet:

Offentlige myndigheder, herunder kommuner, skal have hjemmel i *lovgivningen* til at varetage en opgave

Lovgivningen:

Den skrevne lovgivning (Grundlov, love, bekendtgørelser)
eller

Grundsætninger, fx kommunalfuldmagten

Kommunalfuldmagten

Hvad er kommunalfuldmagten?

Grundsætninger, som er udviklet på grundlag af udtalelser fra Statsforvaltningen og Social- og Indenrigsministeriet

Kan være hjemmelsgrundlag, når der ikke er hjemmel i en lov eller bekendtgørelse

Kommunalfuldmagten

Anvendelsesområde

Når loven eller bekendtgørelsen ikke regulerer opgaven, er der måske i stedet hjemmel i kommunalfuldmagten

Eksempler

Kan en kommune etablere en svømmehal?

Kan en kommune tegne en ulykkesforsikring for skoleelever?

Kan en kommune yde støtte til Melodi Grand Prix?

Kommunalfuldmagten

Den juridiske undersøgelse efter kommunalfuldmagtsreglerne

Undersøgelsen tager udgangspunkt i opgaven og de konkrete omstændigheder. Helt konkret afvejning, hvori blandt andet indgår krav om

- En legitim kommunal interesse
- Almennyttigt aspekt
- Ingen begunstiging af enkeltpersoner eller virksomheder
- Ej partipolitiske hensyn, men nærdemokratiske hensyn ok
- Opgavevaretagelse inden for kommunegrænsen
- Ingen andre myndigheder varetager opgaven
- Som udgangspunkt ej erhvervsvirksomhed og ej profitformål

NB! Ikke udtømmende liste

Kommunaltilsynet

Myndigheder:

- Statsforvaltningen
- Social- og Indenrigsministeriet

Formål:

- Varetager statens interesse i, at kommunerne (og regionerne) overholder lovgivningen

Forhold til rekurs og lovbestemt sektortilsyn:

- Kommunaltilsynet viger i det omfang særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag

Kommunaltilsynets kompetence

Legalitetstilsyn / retligt tilsyn

Omfatter "lovgivning" i bred forstand, dvs. også retsgrundsætninger samt kommunale forskrifter, der er udstedt i medfør af lovgivningen,

MEN kun lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder.

Omfatter IKKE tilsyn med overholdelse af ansættelsesretlige regler.

Omfatter IKKE stillingtagen til, om kommunernes dispositioner er rimelige / hensigtsmæssige / i overensstemmelse med god forvaltningsskik eller til kommunernes skønsudøvelse, i det omfang skønnet er udøvet inden for lovgivningens rammer, eller til spørgsmål om sagsbehandlingstid.

Kommunaltilsynets sagsrejsning

Statsforvaltningen beslutter selv, om der er grundlag for at rejse en sag

Adgang til at rejse en tilsynssag

- Alene begrænset af principperne om saglig forvaltning

Pligt til at rejse en tilsynssag

- Grund til at antage en vis sandsynlighed for en ulovlighed, som ikke er bagatelagtig
- Ikke pligt til at undersøge spørgsmål, der ikke har betydning for retstilstanden i dag

Tilsynets reaktioner og sanktionsanvendelse

Reaktionsmuligheder:

- Vejledende udtalelse, jf. 50
- Annullation og suspension, jf. 50 a
- Tvangsbøder, herunder som led i fogedfunktion, jf. 50 b
- Erstatningsretligt søgsmål, jf. 50 c
- Erstatningsretlig bod, jf. 50 d
- Anlæggelse af anerkendelsessøgsmål, jf. 51

Social- og Indenrigsministeriets rolle

1. Klagemyndighed, når Statsforvaltningen har anvendt sanktioner
  2. Tilsynsmyndighed i forhold til Statsforvaltningen
    - Kan pålægge Statsforvaltningen at tage en sag op
    - Kan selv beslutte at tage en sag op af egen drift, når en sag er af principiel eller generel betydning eller af alvorlig karakter
- Statsforvaltningen varetager tilsynet uafhængigt af ministeriet

Dvs. at ministeren ikke kan udtale sig om sager, som verserer i Statsforvaltningen, eller som Statsforvaltningen ikke har haft lejlighed til at tage stilling til.